

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 9 december 2011 (12.12)
(OR. en)**

**Interinstitutionella ärenden:
2010/0312 (COD)
2011/0242 (COD)**

**18196/1/11
REV 1**

**SCHENGEN 61
SCH-EVAL 217
FRONT 195
COMIX 810
CODEC 2331**

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Rådet/gemensamma kommittén på ministernivå (EU–Island/Norge och Schweiz/Liechtenstein)
Föreg. dok. nr:	17280/1/11 REV 1 SCHENGEN 56 SCH-EVAL 202 FRONT 174 COMIX 744 CODEC 2131
Ärende:	– Ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättandet av en utvärderings- och övervakningsmekanism avsedd att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket – Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 562/2006 i syfte att införa gemensamma regler för tillfälligt återinförande av gränskontroller vid de inre gränserna vid exceptionella omständigheter – Lägesrapport

I. INLEDNING

1. Den 23–24 juni 2011 efterlyste Europeiska rådet ¹ å ena sidan ett "*effektivt och tillförlitligt kontroll- och utvärderingssystem*" som "*bör vara EU-basera[t] och inbegripa experter från medlemsstaterna, kommissionen och behöriga organ*", medan kommissionen uppmanades att "*vid behov, föreslå åtgärder som kan avhjälpa de brister som konstaterats*". Europeiska rådet efterlyste å andra sidan införandet av en mekanism "*för att man ska kunna reagera på exceptionella omständigheter som kan äventyra Schengensamarbetets övergripande funktion, utan att därigenom riskera principen om fri rörlighet för personer [vilken] bör omfatta en rad åtgärder som ska vidtas gradvis, på ett differentierat och samordnat*

¹ Dok. EUCO 23/1/11 REV 1, punkterna 21 och 22.

sätt för att stödja en medlemsstat som står inför hårt tryck vid de yttre gränserna" och vilken som "en allra sista utväg" skulle kunna omfatta "en skyddsklausul [...] för att undantagsvis tillåta ett återinförande av gränskontroller vid de inre gränserna vid mycket kritiska situationer när en medlemsstat inte längre kan uppfylla sina skyldigheter enligt Schengenbestämmelserna". Kommissionen uppmanades att lägga fram ett förslag om detta i september 2011.

II. LÄGESRAPPORT

2. Den 16 september 2011 förelade kommissionen rådet ett lagstiftningspaket², som bestod av ett ändrat förslag om en utvärderingsmekanism för Schengen³ och ett förslag om ändring av kodexen om Schengengränserna⁴ vad gäller ett tillfälligt återinförandet av gränskontroller vid de inre gränserna vid exceptionella omständigheter⁵.
3. Det bör noteras att i enlighet med protokoll (nr 1) om de nationella parlamentens roll⁶ har ett stort antal nationella parlament avgett negativa yttranden i frågan om huruvida förslaget om återinförande av gränskontroller är förenligt med subsidiaritetsprincipen (FR⁷, NL⁸, PT⁹, SE¹⁰, SK¹¹, RO¹²). Några nationella parlament har ännu inte slutfört sina förfaranden, och fler yttranden kan komma att avges.

² Se dok. 14357/11.

³ Ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättandet av en utvärderings- och övervakningsmekanism avsedd att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket, enligt dok. 14358/11.

⁴ Förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006, EUT L 105, 13.4.2006, s. 1.

⁵ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 562/2006 i syfte att införa gemensamma regler för tillfälligt återinförande av gränskontroller vid de inre gränserna vid exceptionella omständigheter, enligt dok. 14359/11.

⁶ EUT C 83, 30.3.2010, s. 203.

⁷ Dok. 17094/11.

⁸ Dokumentet ännu ej framlagt.

⁹ Dok. 16679/1/11 REV 1.

¹⁰ Dok. 17095/11.

¹¹ Dok. 17063/11.

¹² Dok. 17056/11 och 17096/11 (båda kamrarna).

4. Efter en preliminär debatt i rådet (rättsliga och inrikes frågor) den 22 september 2011 diskuterades förslagen i arbetsgruppen för Schengenfrågor (regelverket) den 30 september 2011, den 28 oktober 2011, den 8 november 2011 och den 18 november 2011.
5. Den 2 december 2011 förelade ordförandeskapet Coreper (gemensamma kommittén) tre frågor¹³ i syfte att underlätta vidare diskussioner om lagstiftningspaketet:
- a) *huruvida den rättsliga grunden för förslaget om en utvärderingsmekanism för Schengen bör vara artikel 70 eller artikel 77.2 i EUF-fördraget,*
 - b) *huruvida man i texten om ändring av de nuvarande bestämmelserna i kodexen om Schengengränserna som handlar om ett tillfälligt återinförande av gränskontroller vid de inre gränserna bör ge kommissionen beslutsbefogenheter genom ett kommittéförfarande,*
 - c) *huruvida det råder allmän enighet om behovet av en bestämmelse om införande av kontroller vid de inre gränserna när det föreligger sådana ihållande allvarliga brister i samband med gränskontrollerna att de utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten, och huruvida kommissionen bör ges beslutsbefogenheter genom ett kommittéförfarande.*
6. Av diskussionen framgick det att:
- a) Ett stort antal delegationer ansåg att artikel 70 är den lämpliga rättsliga grunden. En minoritet av delegationerna föredrog artikel 77.2 eller var öppna till användningen av denna som rättslig grund.
 - b) Nästan alla delegationerna motsatte sig att kommissionen skulle få befogenhet att besluta om ett tillfälligt återinförande av gränskontroller vid de inre gränserna (genom ett kommittéförfarande). Dock förklarade ett antal delegationer att de var öppna för en förstärkning av de befintliga arrangemangen för övervakning och informationsutbyte.
 - c) En majoritet av delegationerna var positiva till att ha en skyddsmekanism på EU-nivå för att hantera allvarliga brister som utgör ett hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten, där medlemsstaterna skulle behålla ansvaret för att fatta lämpliga beslut.

¹³ Se dok. 12780/1/11 REV 1 +COR 1.

7. Det bör även noteras att rådets juridiska avdelning yttrade sig om den rättsliga grunden för förslaget om en utvärderingsmekanism för Schengen¹⁴, där man angav att den korrekta rättsliga grunden för en sådan mekanism bör vara artikel 70 i EUF-fördraget, vilken infördes i fördraget speciellt för detta syfte. Rådets juridiska avdelning avgav vidare ett yttrande¹⁵, där man angav att artikel 26 i de föreslagna bestämmelserna i kodexen om Schengengränserna samt artikel 15 i förslaget om en utvärderingsmekanism för Schengen, vilka tillåter ett återinförande av kontroll vid de inre gränserna i fall där en medlemsstat underlåter att uppfylla sina skyldigheter enligt Schengenregelverket, är oförenliga med systemet enligt fördragen.

III. SLUTSATS

8. Rådet/gemensamma kommittén uppmanas därför att notera resultatet av diskussionerna i Coreper/gemensamma kommittén enligt punkt 6 ovan, vilket i förekommande fall kommer att utgöra grunden för det fortsatta arbetet i Coreper och på arbetsgruppsnivå.

¹⁴ Se yttrandet av den 13 maj 2011 från rådets juridiska avdelning i dok. 10148/11, vilket avgavs redan i samband med den tidigare versionen av kommissionens förslag.

¹⁵ Dok. 18392/11.